

REZOLUCJA ⁽¹⁾**Zgromadzenia Parlamentarnego Euronest w sprawie wieloletnich perspektyw finansowych UE oraz ich wpływu na współpracę gospodarczą między krajami Partnerstwa Wschodniego**

(2016/C 193/02)

ZGROMADZENIE PARLAMENTARNE EURONEST,

- uwzględniając rozwój europejskiej polityki sąsiedztwa (EPS) od 2004 r., w szczególności sprawozdania z postępów w jej wdrażaniu przedstawiane przez Komisję,
 - uwzględniając wspólny komunikat Komisji oraz wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z dnia 18 listopada 2015 r. pt. „Przegląd europejskiej polityki sąsiedztwa (EPS)” oraz konkluzje Rady w sprawie przeglądu europejskiej polityki sąsiedztwa z dnia 14 grudnia 2015 r.,
 - uwzględniając wspólne deklaracje przyjmowane podczas kolejnych szczytów Partnerstwa Wschodniego, a zwłaszcza ostatnią deklarację ze szczytu w Rydze z dnia 22 maja 2015 r.,
 - uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie przeglądu europejskiej polityki sąsiedztwa ⁽²⁾,
 - uwzględniając dwustronne umowy stowarzyszeniowe zawarte między Unią Europejską a odpowiednio Ukrainą, Gruzją i Republiką Mołdawii oraz ich tymczasowe stosowanie,
 - uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 232/2014 z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiające Europejski Instrument Sąsiedztwa,
 - uwzględniając swój regulamin,
- A. mając na uwadze, że Partnerstwo Wschodnie stworzyło ważne ramy dla pogłębienia stosunków, przyspieszenia stowarzyszenia na poziomie politycznym oraz dalszej integracji gospodarczej między UE a partnerami wschodnimi poprzez wspieranie reform politycznych i społeczno-gospodarczych oraz ułatwianie zbliżania się do prawodawstwa i polityk UE;
- B. mając na uwadze, że Partnerstwo Wschodnie wzmacnia też relacje pomiędzy samymi partnerami, przyczyniając się do wymiany informacji i doświadczeń w wielu obszarach reform oraz do przyjmowania wspólnych norm;
- C. mając na uwadze, że każdy kraj partnerski ma suwerenne prawo do swobodnego wyboru poziomu ambicji i celów, do których dąży w stosunkach z Unią Europejską i innymi organizacjami regionalnymi i międzynarodowymi;
- D. mając na uwadze, że czterech z sześciu partnerów wschodnich jest członkami Światowej Organizacji Handlu (Armenia, Gruzja, Republika Mołdawii i Ukraina);
- E. mając na uwadze, że dużej części obszaru sąsiedztwa nadal dotyczą konflikty zbrojne lub zamrożone, które utrudniają transformację gospodarczą, społeczną i polityczną oraz regionalną współpracę, stabilność i bezpieczeństwo;
- F. mając na uwadze, że w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa na lata 2014–2020 na projekty regionalne w sąsiedztwie wschodnim przeznaczono między 741 a 906 mln EUR z łącznej kwoty 15,4 mld EUR na cały instrument; mając na uwadze, że inne środki dostępne w ramach tego instrumentu dotyczą współpracy dwustronnej pomiędzy UE a krajami sąsiadującymi, a także projektów regionalnych w sąsiedztwie południowym i współpracy transgranicznej;
- G. mając na uwadze, że w swoim komunikacie w sprawie przeglądu europejskiej polityki sąsiedztwa z dnia 18 listopada 2015 r., Komisja ogłosiła zamiar przeprowadzenia dogłębnej oceny w celu opracowania opcji, w tym instrumentu, który mógłby lepiej i skuteczniej reagować na potrzeby finansowe krajów sąsiadujących;

⁽¹⁾ Przyjęto w dniu 22 marca 2016 r. w Brukseli (Belgia).⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA-PROV(2015)0272.

Zwiększenie wewnątrzregionalnej współpracy gospodarczej między partnerami wschodnimi

1. podkreśla, że kraje Partnerstwa Wschodniego są kulturowo i historycznie blisko powiązane ze sobą, jak również z Unią Europejską, z którą dzielą europejskie dziedzictwo i wartości;
2. podkreśla, że gospodarcza integracja wśród krajów Partnerstwa Wschodniego utrzymuje się obecnie na stosunkowo niskim poziomie; podkreśla, że głębsza integracja rynkowa między krajami Partnerstwa Wschodniego pomogłaby pobudzić wzrost gospodarczy w tym obszarze, lecz również przyniosłaby korzyści polityczne i przyczyniła się do pojednania i budowania zaufania w regionie;
3. uważa, że ponieważ głównym celem Partnerstwa Wschodniego jest polityczna i gospodarcza integracja partnerów z Unią Europejską, Zgromadzenie Parlamentarne Euronest powinno zintensyfikować wysiłki na rzecz wspierania budowy więzi pomiędzy samymi krajami partnerskimi; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że we wspólnym komunikacie z dnia 18 listopada 2015 r. w sprawie przeglądu europejskiej polityki sąsiedztwa podkreślono potrzebę zacieśnienia stosunków między sąsiadami, lecz ubolewa, że nie poświęcono dostatecznej uwagi wielostronnemu wymiarowi Partnerstwa Wschodniego;
4. wzywa Unię Europejską i partnerów z Europy Wschodniej do zdecydowanego zaangażowania się w wypracowanie konkretnych środków służących wspieraniu regionalnej współpracy gospodarczej; jest zdania, że za podstawę tych prac powinna posłużyć analiza czynników, które uniemożliwiają rozwój integracji gospodarczej wewnątrz regionu, wspólnych interesów i tych dziedzin, w których najbardziej można by skorzystać z rozwoju takiej integracji;
5. podkreśla, że ustanowienie dwustronnych pogłębionych i kompleksowych stref wolnego handlu (DCFTA) z Ukrainą, Gruzją i Republiką Mołdawii jest kluczowym narzędziem służącym nowoczesnemu, przejrzystemu i przewidywalnemu handlowi i zbliżeniu ustawodawstwa, jak również bezpośrednim inwestycjom zagranicznym prowadzącym do tworzenia miejsc pracy i długoterminowego wzrostu; uważa, że UE oraz trzech stowarzyszonych partnerów wschodnich mogłoby rozważyć utworzenie wielostronnego wymiaru wśród samych krajów DCFTA, po to by ostatecznie stworzyć obszar gospodarczy oparty na zasadach WTO i suwerennych wyborach, zgodnie z komunikatem w sprawie przeglądu EPS z dnia 18 listopada 2015 r.;
6. uznaje, że kraje partnerskie mogą dążyć różnymi drogami do wzmocnienia stosunków gospodarczych i handlowych z UE i swoimi sąsiadami; uważa jednak, że istnieje pole do dalszej współpracy między UE a tymi partnerami, którzy nie zdecydowali się na wejście w układy o stowarzyszeniu lub DCFTA, przy pełnym poszanowaniu międzynarodowych zobowiązań każdej ze stron; podkreśla, że przyjęcie międzynarodowych norm, między innymi na podstawie reguł WTO, mogłoby być skutecznym sposobem na pokonanie barier technicznych; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje propozycję zawartą w komunikacie w sprawie przeglądu EPS z dnia 18 listopada 2015 r., by podpisywać układy w sprawie oceny zgodności i zatwierdzania (ACAA), które umożliwiają swobodny przepływ produktów przemysłowych w określonych sektorach;
7. zwraca uwagę na udane przykłady integracji gospodarczej wśród krajów Europy Środkowej i Wschodniej, a także Bałkanów Zachodnich, które w znacznym stopniu mogą posłużyć za dobry model do pogłębienia integracji gospodarczej między krajami Partnerstwa Wschodniego;
8. podkreśla, że taki scenariusz wymaga wspólnej woli politycznej ze strony partnerów wschodnich; wzywa zatem partnerów wschodnich, by przeanalizowali swoje wzajemne stosunki w celu ożywienia dalszej współpracy, a także wzywa UE do służenia wiedzą ekspercką i pomocą, aby pomóc krajom partnerskim w poszukiwaniu nowych możliwości wspólnego rozwoju gospodarczego; uważa, że większa konwergencja i współpraca, zwłaszcza w zakresie środków sanitarnych i fitosanitarnych, przepisów technicznych i oceny zgodności, wzajemna pomoc administracyjna w sprawach celnych, harmonizacja rynku cyfrowego, zamówienia publiczne, transport, wizy i wymiany edukacyjne posiadają ogromny potencjał wzrostu dobrobytu z korzyścią dla mieszkańców wszystkich krajów partnerskich i mogłyby w dużym stopniu poprawić otoczenie biznesowe, jak również możliwości udziału podmiotów gospodarczych w łańcuchach wartości w całym regionie;
9. podkreśla znaczenie wolnych i otwartych dróg; podkreśla znaczenie liberalizacji środków transportu dla krajów nieposiadających bezpośredniego dostępu do portów i terminali morskich;

Instrumenty finansowe UE w celu zwiększenia integracji gospodarczej wewnątrz regionu

10. zauważa, że UE finansowo wspiera integrację regionalną przez wspólne zbliżenie do unijnych norm i najlepszych praktyk, zwłaszcza za pośrednictwem Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa; zwraca uwagę na fakt, że większość budżetu tego instrumentu przeznaczona jest na dwustronne stosunki między UE a partnerami wschodnimi, lecz niektóre instrumenty wspierają projekty dotyczące państw objętych EPS albo, szczególnie, regionalny wymiar Partnerstwa Wschodniego;

11. odnotowuje prowadzone obecnie projekty w ramach „wschodnich programów regionalnych”; zauważa, że nie jest jasne, w jakim stopniu programy te przyczyniły się do pogłębienia integracji wewnątrz tego regionu; wzywa zatem Komisję do uwzględnienia tego wymiaru w swoich sprawozdaniach;
 12. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że wiele programów UE dąży do podniesienia poziomu norm regulacyjnych i norm technicznych w krajach Partnerstwa Wschodniego, co jest niezbędne do utworzenia potencjału dla zacieśnienia współpracy gospodarczej między krajami Partnerstwa Wschodniego i pomiędzy nimi a państwami członkowskimi UE; oczekuje bardziej konkretnych propozycji Komisji i ESDZ dotyczących modernizacji i strategicznego dostosowania instrumentów pomocy technicznej UE (TAIEX i Twinning), jak to ogłoszono we wspólnym komunikacie z dnia 18 listopada 2015 r.; uważa, że unijna pomoc techniczna powinna być udzielana nie tylko na płaszczyźnie dwustronnej, lecz również wielostronnej, tak by zapewnić koordynację i pomoc w tworzeniu wspólnych zasad regulacyjnych w całym regionie;
 13. z zadowoleniem przyjmuje uruchomienie w przyszłym roku przez Komisję w ramach pogłębionej i kompleksowej strefy wolnego handlu (DCFTA) instrumentu finansowania małych i średnich przedsiębiorstw, który zapewni w ciągu następnych 10 lat około 200 mln EUR w formie dotacji z budżetu UE; zauważa, że oczekuje się, iż instrument ten uruchomi nowe inwestycje o wartości co najmniej 2 mld EUR w MŚP w trzech krajach Partnerstwa Wschodniego posiadających DCFTA z UE; podkreśla, że jednym z głównych wyzwań stojących przed MŚP jest niewystarczający dostęp do finansowania; wzywa UE do zadbania o to, by MŚP szybko otrzymywały środki oraz do dopilnowania, by wsparcie UE było wyraźnie widoczne dla jego beneficjentów oraz by MŚP miały świadomość istnienia tej inicjatywy; wzywa Komisję do rozważenia możliwości uzyskania dotacji na współpracę regionalną w ramach tego instrumentu;
 14. uważa, że samo wsparcie UE nie wystarcza, ponieważ instytucje UE – a zwłaszcza Europejski Bank Inwestycyjny – muszą polegać na bankach partnerskich na lokalnych rynkach finansowych, by wypłacać pożyczki; wzywa kraje partnerskie do przeprowadzenia gruntownych reform w celu zapewnienia odpowiednich warunków rynkowych dla MŚP;
 15. z zadowoleniem przyjmuje działania koordynowanej przez Komisję platformy 2 Partnerstwa Wschodniego „Integracja gospodarcza i konwergencja z polityką UE”, stanowiącej forum dialogu, którego celem jest przyczynianie się do inteligentnego, zrównoważonego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju gospodarki wolnorynkowej w krajach partnerskich; wzywa Komisję do podjęcia niezbędnych kroków w celu wzmocnienia mandatu platformy i przekształcenia jej w bardziej strategiczny organ, określający dziedziny, w których wymiana najlepszych praktyk i zbliżanie norm przyniosłyby największą korzyść integracji gospodarczej nie tylko z UE, ale również wewnątrz regionu;
 16. z zadowoleniem przyjmuje propozycję, zgodnie z którą UE powinna wspierać swoich partnerów w modernizacji ich gospodarek w celu osiągnięcia trwałego wzrostu gospodarczego, jak to ogłoszono we wspólnym komunikacie z dnia 18 listopada 2015 r.; sugeruje, by wspierać i utrzymywać skuteczną współpracę w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa w kontekście dwustronnych projektów dotyczących wdrażania układu o stowarzyszeniu, przy pomocy ekspertów z państw członkowskich;
 17. uważa, że należy zaangażować parlamenty partnerów wschodnich i Parlament Europejski w takie bardziej strategiczne podejście oraz że Zgromadzenie Parlamentarne Euronest może wnieść do niego cenny wkład;
 18. zobowiązuje swoich współpracowników do przekazania niniejszej rezolucji przewodniczącemu Parlamentu Europejskiego, Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, ESDZ, rządów i parlamentom państw członkowskich i państw Partnerstwa Wschodniego.
-